

Deskundig oogheelkundig advies

Toenemende tekorten op de arbeidsmarkt bij een alsmaar groeiende vraag, dat leidt tot verstopping van zorg. In de oogheelkunde is dat geen schrikbeeld voor de toekomst, maar dagelijkse realiteit. In de regio Rotterdam werken huisartsen, optometristen en oogartsen samen in het Ksyos Zorgpad Oogheelkunde om mensen zo snel mogelijk de juiste zorg te bieden. De optometrist 'om de hoek' onderzoekt en diagnosticeert alle niet acute oogklachten en de oogarts kijkt op afstand mee. De huisarts blijft via Ksyos en een terugkoppeling in het huisartsinformatiesysteem volledig op de hoogte.

"Een half jaar tot een jaar wachten tot je terechtkunt bij de oogarts, dat kan natuurlijk niet. Daarom is het goed dat we hier in de regio het Zorgpad Oogheelkunde hebben ingericht met Ksyos en het Optometristen Collectief Rijnmond." Aan het woord is Willem Maat, oogarts in het Maasstad Ziekenhuis Rotterdam. Door vergrijzing, toename van het aantal diabetespatiënten en een tekort aan oogartsen lopen de wachttijden steeds verder op. Dankzij inzet van het Ksyos Zorgpad Oogheelkunde neemt de druk op de specialistische zorg af. De huisarts verwijst niet acute oogklachten namelijk naar de optometrist in de buurt, in plaats van naar de specialist in het ziekenhuis. "De optometrist kan een patiënt binnen enkele dagen al zien", vervolgt Maat. "En het is ook nog eens dicht bij huis. Optometristen kunnen mensen heel goed helpen. De schatting is dat zestig procent van de patiënten die zij zien niet naar ons verwezen hoeven te worden."

Snel en makkelijk

In de regio Rijnmond loopt het Zorgpad Oogheelkunde met Ksyos inmiddels ruim vijf jaar, er zijn meer dan 25.000 patiënten geïnccludeerd. "Het is een fantastisch mooi systeem", vindt Maat. "Optometristen hebben alle apparatuur in huis om ogen goed te meten en foto's te maken. De uitslagen en conclusies krijg ik via het Ksyos EPD. Daar reageer ik altijd zo snel mogelijk

op. In de tijd dat ik op de poli drie mensen zie, kan ik via Ksyos tien patiënten bekijken. De optometristen doen het over het algemeen namelijk heel goed. Meestal hoef ik hun advies alleen te bevestigen. En dat gaat ook nog eens heel snel en makkelijk via Ksyos."

De route

In de praktijk verwijst de huisarts of POH een patiënt direct vanuit het HIS door naar de optometrist voor een geprotocolleerd oogonderzoek. Dat omvat onder meer anamnese, (stenopeïsche) visus, refractie, fundusfoto's en tonometrie. Bij vermoeden van bepaalde afwijkingen, zoals glaucoom, komen er specifieke onderzoeken bij. Het Zorg-

pad Oogheelkunde wordt geregistreerd in het beveiligde online Ksyos EPD en op afstand voorgelegd aan de oogarts als Oogheelkunde Consult. De oogarts heeft een maximale reactietermijn van twee werkdagen, maar reageert gemiddeld binnen vijf uur. Uitslagen, bevindingen, diagnose en het advies

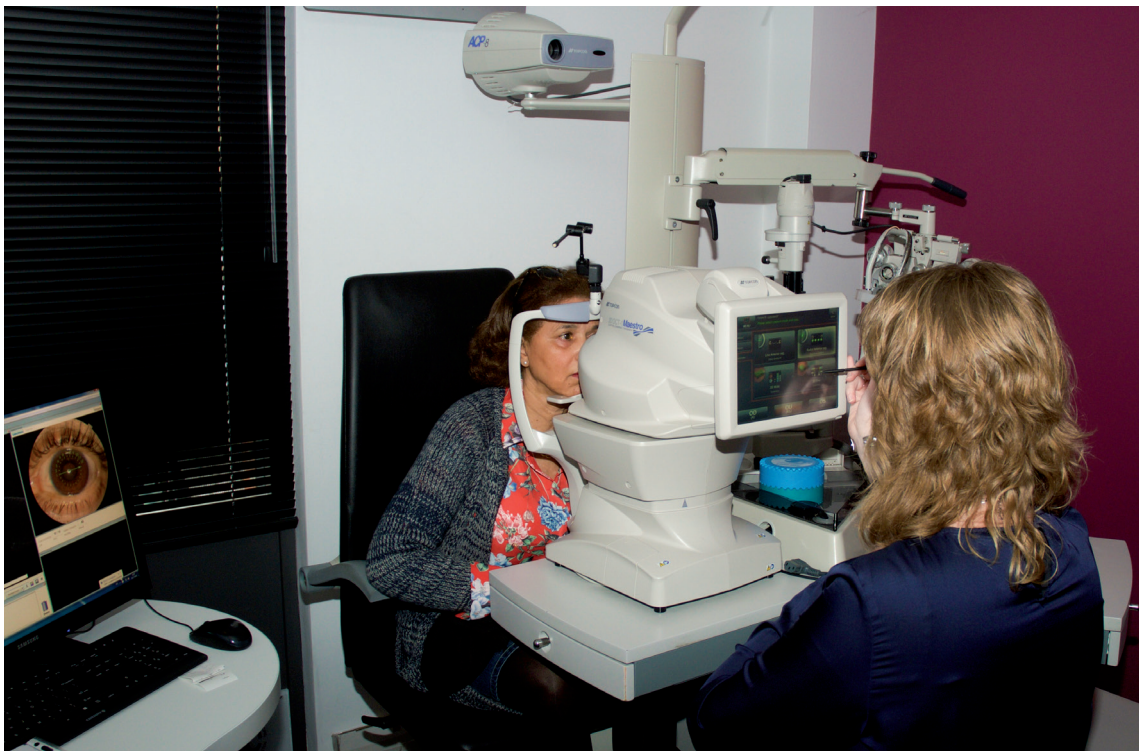
Boost

"De huisarts is de spil in het traject", zegt optometrist Judith Schop, werkzaam bij Riens Gort Optiek in Alblasserdam. "Als mensen een paar keer bij mij terugkomen, bijvoorbeeld vanwege rode ogen of voor een controle op de ontwikkeling van staar, dan koppel ik dat terug naar de huisarts." De samenwerking met huisartsen en oogartsen is prima, maar het beroep van optometrist is vrij nieuw en Schop kan zich voorstellen dat huisartsen hen niet direct weten te vinden. "Ik roep mijn collega's dan ook op om te laten zien wat ze kunnen. Maak jezelf zichtbaar, zoek zelf de samenwerking met huisartsen en oogartsen."

De inrichting van het Ksyos Zorgpad Oogheelkunde heeft haar werk als optometrist een enorme boost gegeven. "Ik ben ook opticien, maar zie nu alleen nog mensen voor onderzoek. En als iemand een bril nodig blijkt te hebben, hoeft die echt niet per se bij ons te worden aangeschaft." Judith Schop neemt de tijd voor haar patiënten. Ze zijn meestal drie kwartier tot een uur in de winkel. "Ik merk dat mensen het heel prettig vinden dat ze

*Minder
onnodige verwijzingen
door samenwerking
met optometristen*

bij de optometrist

Het werk van optometrist Judith Schop heeft een enorme boost gekregen door het Ksyos Zorgpad Oogheelkunde.

niet direct naar het ziekenhuis hoeven. En als ze toch naar de specialist moeten, is al bekend wat er aan de hand is en kunnen ze direct door de juiste oogarts, op het juiste spreekuur worden gezien. Vaak zijn ze dan ook sneller aan de beurt.”

Lagere kosten

Omdat optometristen niet BIG-geregistreerd zijn (enkel de beroepstitel is beschermd) en deelname aan het kwaliteitsregister paramedici en scholing vooralsnog vrijwillig is, wordt het oogonderzoek in het Ksyos Zorgpad Oogheelkunde altijd beoordeeld door een oogarts. Als gevolg daarvan wordt het door de zorgverzekeraar verrekend met het eigen risico. In de praktijk lijkt dat geen belemmering te zijn voor patiënten, vertellen Schop en Maat. Het streven van Ksyos is wel om oogzorg op termijn vrij van eigen risico aan te bieden. Ksyos maakt daarover direct afspraken met zorgverzekeraars of doet

dat samen met zorggroepen vanuit S3. Op macroniveau gaan de kosten sowieso omlaag, doordat meer dan de helft van de mensen na het onderzoek bij de optometrist in de eerste lijn kan blijven of geen zorg nodig heeft. Al plaatst Maat daarbij de kanttekening dat de ziekenhuiskosten niet afnemen zo lang de ruimte die bij de specialisten ontstaat, wordt opgevuld met mensen van de wachtlijst. “We kampen met een tekort aan oogartsen en vergrijzing, dus die wachtlijsten blijven voorlopig wel bestaan. Het voordeel van de samenwerking met optometristen is dat we veel minder onnodige verwijzingen hebben in vergelijking met andere regio's. De mensen die wij zien hebben echt wat.”

Elkaar vinden

Een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle samenwerking is dat huisartsen, oogartsen en optometristen elkaar leren kennen én vertrouwen, zeggen Schop en Maat. Dat begint al met

het samen opstellen van een medisch-inhoudelijk protocol voor de regio. Daar zijn alle beroepsgroepen bij betrokken. Toch blijkt het voor huisartsen vaak wennen om door te verwijzen naar een optiekzaak, vertelt Maat. “Wij hebben twee jaar geleden in samenwerking met het Optometristen Collectief en Ksyos een nascholing georganiseerd, waarbij specialisten, huisartsen en optometristen zich samen bogen over casuïstiek. Zo kom je erachter wat de ander aan kennis in huis heeft en dat maakt dat je elkaar beter weet te vinden. Ik zie wel dat er verschillen zijn tussen optometristen. Diegenen die er werk van maken en de huisarts opzoeken, houden de kwaliteit hoog en kunnen echt een verschil maken. De uitdaging voor de beroepsgroep is om die kwaliteit te borgen én inzichtelijk te maken.” <<

Tekst: Margriet van Lingen

Artikel in samenwerking met Ksyos.